

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Súkromná stredná odborná škola polytechnická DSA, Novozámocká 220, Nitra
4. Názov projektu	Prepojenie teórie s praxou – vzdelávanie 4.0
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ACZ5
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia – prierezové témy.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	21.04.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	SSOŠ polytechnická DSA, Novozámocká 220, Nitra
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PaedDr. Eleonóra Kopecká
10. Odkaz na webovú stránku zverejnenej správy	https://sospnitra.edupage.org/

11. Manažérske zhrnutie:

Cieľom stretnutia nášho klubu bolo štúdium odbornej literatúry a odborná diskusia na tému inovatívnych metód čítania s porozumením. V rámci štúdia zdrojov a diskusie sme sa zameriavali na metódy ako sú INSERT, tvorba pojmových máp a tvorba kľúčových slov. Na záver stretnutia sme tvorili pedagogické odporúčanie.

Kľúčové slová: rozvoj čitateľskej gramotnosti, inovatívne metódy, INSERT.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Hlavné body:

1. Štúdium, analýza odbornej literatúry.
2. Diskusia.
3. Rozbor inovatívnych metód.
4. Záver a tvorba zhrnutia.

Témy: čitateľská gramotnosť, vzdelávanie 4.0, čítanie s porozumením.

Program stretnutia:

1. Čítanie odbornej literatúry – možnosti využitia tzv. študijných skupín.
2. Skúsenosti s aktivitou: Diskusia vo dvojiciach – pingpongový brainstorming.
3. Analýza metód – párové čítanie a spracovanie výsledkov brainstormingu – zdieľanie.
4. Záver a tvorba pedagogického odporúčania.

13. Závěry a odporúčania:

Výber z diskusie a analýzy počas stretnutia. V nadväznosti na predošlé stretnutie sme sa zameriavali na aktivity počas čítania textu a aktivity zamerané na reflexiu.

Počas čítania textu sa musí žiak zahĺbiť do textu, vnímať nielen jeho povrchovú úroveň, ale aj pod-povrchové skryté významy a súvislosti. Miera porozumenia textu závisí od jeho zaangažovanosti do čítania. Úlohou aktivít počas čítania je udržať pozornosť na ciele čítania, ktoré sa stanovili pred čítaním, a na uplatnenie postupov, ktoré podporujú porozumenie a zapamätanie textu. Proces porozumenia textu v priebehu čítania podporuje robenie poznámok, grafických znakov či podčiarknutie neznámych pojmov, čím jednotlivец neustále koncentruje svoju pozornosť na obsah čítaného.

Aktivita využiteľná v tejto fáze je napr. I.N.S.E.R.T – záznamový systém na efektívne čítanie znakov. Žiak si do textu zapisuje symboly: známe informácie ✓, nová informácia +, nesúhlasím, poznám to inak –, nerozumiem ?, veľmi dôležitá informácia *.

Často používame tiež metódu grafického záznamu textu vo forme pojmovej mapy, tu sa žiak učí identifikovať kľúčové slová, hierarchizovať informácie a hľadať medzi nimi súvislosti.

Zaujímavou aktivizujúcou metódou je metóda riadeného čítania. učiteľ prerušuje čítanie po určitých myšlienkových blokoch a otázkami a pokynmi aktivizuje žiakov, aby mohli textu lepšie porozumieť, kriticky o ňom uvažovať a predvídať ďalší vývoj deja.

Aktivity po prečítaní textu

Po prečítaní je potrebné overiť porozumenie textu v rôznych procesoch čítania. otázky a úlohy na čítanie s porozumením by mali obsiahnuť všetky úrovne procesov.

Rozšíreným nástrojom na overenie porozumenia textu sú testové otázky a úlohy. Testové položky využívajú rôzne typy úloh (napr. produkčné, doplňovacie, polytomické, prirad'ovacie a ďalšie). Zadanie testovej položky by malo byť sformulované jasne, otázka nesmie byť dvojznačná a nemala by obsahovať nápovedný signál. Porozumenie textu odhaľujú aj otázky učiteľa k textu, ktorými vedie žiakov k analýze, interpretácii a reflexii nad textom. Tu je dôležité poznamenať, že učiteľ by mal

klásť v prevažnej miere tzv. divergentné otázky, ktoré podporujú rozvoj kritického myslenia a smerujú pod povrch textu. (napríklad prečo...? ako vysvetľuješ...? aký je postoj autora...? akú funkciu má...?) pri odpovedi na tzv. konvergentnú otázku, t. j. faktografickú otázku, je potrebné len povrchové uvedenie si obsahu.

Efektívnou metódou je kladenie otázok samotnými žiakmi. Je to aktívnejšia úloha ako pri odpovedaní. Pri kladení otázky musí žiak predvídať možné odpovede, takže pracuje na dvoch úrovniach. Nácvik formulovania otázok vychováva žiaka ako aktívneho čitateľa, nie pasívneho recipienta textu. Pritom je tiež podstatné, aby žiak vedel položiť podnetnú otázku, otázku do diskusie, otázku zameranú na odhaľovanie súvislostí a hodnotenie.

Dôležité sú metódy spracovania informácií z textu. K nim patrí vyhľadávanie kľúčových informácií. Žiak musí zvažovať, ktorá informácia je nositeľom významného významu v súvislosti s témou textu a ktorá je len podporná. Triedenie informácií, kategorizovanie, hľadanie vzťahov medzi nimi a ich ďalšie využitie, to sú kľúčové kompetencie, ktoré potrebuje žiak rozvíjať v dnešnej spoločnosti 4.0, ktorá sa vyznačuje explóziou informácií.

Vytvorenie súhrnu textu žiakom tvorí dôležitú záverečnú fázu aktivít na porozumenie textu. Žiak vytvára revidovanú verziu pôvodného textu. Dominantnou myšlienkovou operáciou je syntéza, žiak nemôže ostať len pri identifikovaní prvkov v texte, pracuje s celým textom. Musí zahustiť obsah textu, vybrať najdôležitejšie informácie vzhľadom na tému textu, zámer autora, cieľ čítania. Súhrn textu môže poslúžiť na zapamätanie si učiva, neskoršie na opakovanie. Záznam z textu sa dá urobiť v rôznej forme – pojmová mapa, tabuľka, schéma, konšpekt, osnova, anotácia. Po prečítaní a zaznamenaní textu nasleduje reflexia. Čitateľ hodnotí obsahovú a formálnu stránku textu, posudzuje presvedčivosť autorského stvárnenia. Tieto ciele vyžadujú, aby žiak hľadal potrebné informácie „pod povrchom“ textu. Ak je žiak schopný prečítať text kriticky, je schopný tiež o ňom kriticky uvažovať, t. j. reflektovať hodnovernosť toho, čo čítal s ohľadom na svoje doterajšie vedomosti o svete.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Eleonóra Kopecká
15. Dátum	21.04.2021
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Oľga Hodálová
18. Dátum	21.04.2021
19. Podpis	